

PROPRIETAR—DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICA

INSERATE

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mio-
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Le

Pentru străinătate 400 Le

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Un scop

(ch) *Judecata, chiar și atunci când e cu totul elementară, cere omului să lucreze cu scop, cu rost, cu motiv, cu rațiune. Fără nici un caz de excepție o cere aceasta Dumnezeu dela orice om normal. Iar dacă e vorba de creștini, le fixează și scopul ca atare. De aceea creștinului nu-i este îngăduit să lucreze omeneste ci numai creștinește. Cu alte cuvinte, creștinul nu numai nu are voie să facă răul, ci el nu are voie să lucreze nici numai cu scop bun când acesta ar fi intenționat numai omenesc și pământesc, când adică creștinul ar intenționa ca fapta lui să nu fie și spre mărirea lui Dumnezeu, ci numai pentru binele omului. De altă parte creștinul e invitat neîncetat ca tot binele ce-l face să fie îndreptat totdeauna spre sfințirea proprie ori a oproapelui. Acesta-i scopul creștinismului, vizând prin aceasta mărirea lui Dumnezeu. Așa se înțelege porunca Mântuitorului că de mănânci, ori bei, ori orice de faci, spre mărirea Lui să fie făcut.*

Iată îndreptarul unic și sigur al vieții tale atunci când ești chemat să îndestulești oricare cerință a vieții tale personale: de mănânci, de bei... Câte faci tu în fiecare azi, bunăoară, pentru susținerea vieții tale și pentru îndestularea nevoilor și, așa zice, a poftelor tale cinșite. Câte zeci de ocazii ai deci zilnic pentru a te sfinți.

Iată aceeași lege pusă îndreptar și pentru viața ta socială: pentru viața ta de familie, de vecinătate, de parohie, de cetățean, de fiu al bisericii, etc. etc.

Gândește-te, câtă pace ar fi în inima ta, câtă înțelepciune în judecata ta și câtă tărie în purtarea necazurilor tale, dacă tot ce ai face ar fi făcut sub puterea gândului acestuia: toate pentru a fi mai bun, toate pentru a face pe alții mai buni, toate pentru a ne sfinți, pentru a întări pe pământ împărăția lui Dumnezeu. Toate pentru mărirea Lui.

Dacă sunt tulburări în inima omului și dacă sunt vrășmășii între oameni și războaie cu uri netimpăcate între popoare, asta e pentru că noi creștinii nu luăm în seamă porunca lui Dumnezeu și trăim numai după înțelepciunea noastră omenescă. Nu ne interesează scopul și rostul înalt al vieții ci lucrăm după pornirea firii ori după interesul momentului.

Are Dumnezeu un scop cu tine și, conștient de acest scop, a făcut să te naști în lume și nu altul în locul tău, în timpul, locul, vremea, credința etc. în care te-ai născut. Toate acestea nu devin pentru noi rost, înțeles decât trăind-le prin ochii Lui, — prin ochii credinței.

Încearcă să trăiești o zi întreagă cu rost și scop creștinesc: vizează în tot ce gândești și faci acel bine și așa cum știi că-l vrea Dumnezeu.

Va fi bine și pentru tine și pentru aproapatele tău.

Preoți, cu crucea 'n frunte!

(+). Pescuitorii în apă tulbure sunt o tristă și fatală realitate. Cași coboile, cari văd numai spectre înspăimântătoare și descurajatoare. Cei puși de veghe trebuie să prindă mișcarea și să-i facă față din bună vreme, până când răul n'a luat proporții catastrofale. Sfatul apostolului: Slujba fă-ți-o deplin! (II. Tim. 4, 5) e de actualitate arzătoare și îi privește pe toți câți sunt puși în fruntea altora.

Pe preoți mai mult decât pe alții. Pentru că răspunderea lor e mai grea atât în fața lui Dumnezeu, cât și a oamenilor, și pentru că dela ei se așteaptă să fie tot atâtea făclii aprinse, în luminare, și izvoare de energii vii, oțelitoare. Un preot care și-a pierdut capul, ori e și numai șovăelnic în împrejurări grele și în ceasuri de întunec, răspândește ca nimeni altul panică și descurajare în jurul său — ambianța cea mai prielnică germeilor descompunerii.

Realitatea trebuie privită bărbătește în față. Vremurile prin cari trecem sunt grele și zilele rele. Gândurile negre își au pândarii lor din umbră. Preotul însă e omul lui Dumnezeu (II. Tim. 3, 17) și ca atare nu-i este îngăduit să se lase cuprins de frică, oricât de amarnice ar fi greutățile cu cari trebuie să lupte el și turma încredințată păstoririi lui. Datorința lui este să le aducă mereu aminte credincioșilor că mai presus de toate stihile lumii este Cel ce a liniștit furtuna numai cu cuvântul, și că ne poartă grija Cel ce nu-și uită nici de paserile ceriului, ori de crinii câmpului (Mt. 7, 26-30). Păstorul sufletească e părintele parohienilor săi mici și mari, tineri și bătrâni, sănătoși și bolnavi, săraci și avuți. Cuvântul său caută să fi autoritar, înțelept și străbătut de iubire. Vor fi vorbind ei și alții poporului și-i vor fi dând ei povețe și învățături. Dar niciodată nu merg la inimă ca ale unui preot ce și-a câștigat încrederea și stima enoriașilor săi. Ascendența morală a acestuia este covârșitoare. Faptul acesta l-a cunoscut și recunoscut și vestitul *Lamartine*, dela care ne-a rămas portretul duios:

„In fiecare parohie, este un om care este al tuturor: care ia pe om dela sânul mamei sale și nu-l lasă decât la mormânt; care binecuvintează ori sfințește leagănul, nunta, patul morții și sicriul; un om pe care copilașii se obișnuiesc a-l iubi, a-l venera și a se teme fiește care de el; pe care cunoscuții îl numesc părinte; la picioarele căruia creștinii merg a depune mărturisirile lor cele mai intime; un om, care prin starea sa, este mângâietorul tuturor nenorocirilor sufletului și ale trupului; mijlocitor obligat între bogăție și sărăcie, care vede pe cel sărac și pe cel bogat bătând la ușa sa, rând pe rând; cel bogat pentru a-i lăsa milostenia în ascuns, cel sărac pentru a o primi fără a se rușina; care, nefiind de nici o treaptă socială, ține deopotrivă de toate clasele; de clasele de jos, prin viața sa săracă și adeseori prin umilința nașterii; de clasele înalte,

prin educația, știința și înălțimea sentimentelor, ce inspiră și recomandă o religie a iubirii de oameni; un om, în fine, care știe toate, care are dreptul de a spune toate, și al cărui cuvânt cade de sus asupra inteligențelor și asupra inimilor cu autoritatea unei misiuni dumnezeiești. Acest om e preotul*.

De prisos să zugrăvească cineva tabloul zilelor pe cari le trăim, și a greutăților de tot felul și de toată clipita. Le simțim doar cu toții. Nu le suportă însă toți aceeași iluminată încredere în mai binele ce o să vină după ce a trecut noaptea cu vișorul, fulgerele și trăsnetele ei. Și aici trebuie să tindă preoțimea: Lumea credincioasă să nu murmure, ci să înțeleagă că după Vinerea Patimilor vine luminata zi a Invierii, și în acest spirit înălțător și purificator să jertfească lui Dumnezeu ce i-se cade lui Dumnezeu, iar Țării și Împăratului ce-i a Țării și a Împăratului.

Nu ne facem iluzia că-i lucru ușor trezirea, menținerea și animarea spiritului de jertfă în înțelesul lui superior, creștin, practicat pe o scară ce atinge sublimul. Nimic nu este însă cu neputință celor ce iubesc sincer pe Hristos și premerg cu pilda, chiar și mai mult decât cu vorba. Se repetă până la banalitate vechiul adagiu: Verba movt, exempla trahunt. Dar e bine să se repete mereu, fiindcă e mult adevăr în el. Mântuitorul însuși n'a vorbit, oare, în sensul acestui adagiu când a zis: Învățați dela mine (Mt. 11, 29) și când le-a atras atenția ucenicilor că le-a slujit cu pilda sa cum să se iubească și ei unii pe alții (Io. 13, 15). Și n'a purces la fel Sf. Pavel care folosește atât de des îndemnul: Fiți mie următori precum și eu lui Hristos?

La fel trebuie să facă și preoții noștri în purtarea greutăților zilei: Să fie pilde de răbdare înțelegătoare, de jertfelnicie neprecupețită și de robotă în slujba sufletelor și a neamului. Lor, mai puțin decât oricăror altor fruntași ai vieții sociale, le este îngăduită văicăreala, ori cuvintele desnădejdiei: Nu mai merge! Nu mai pot! Nu-i de ieșit la liman! — Preotul să nu caute isbândă la repezeală și bătătoare la ochi, ci să facă apostolie din motive suprafirești, lăsând în grija lui Dumnezeu rezultatul. De aceea oricât de zăbavnici ar fi alți întru îmbrățișarea crucilor pe cari le aduce fiecare zi și fiecare ceas de vremuri ca cele de acum, el să-și facă slujba deplin. Și bine ar fi ca și preoții noștri să mediteze și să-și însușiască vederile veșnic admirabilului *P. Antoniewicz*, misionarul neobosit, care în mijlocul celor mai mari umiliri și suferințe ale poporului său, departe de a se descuraja, activa cu atât mai vârtos și îmbărbăta în Domnul și pe alți tovarăși de preoție să facă la fel: „Să ne obișnuim —

scrie dânsul — să nu vedem totul prea în negru, pentru că atunci și ce-i alb ne va părea negru, ci să luăm lucrurile așa cum sunt și să avem mai mult curaj și mai multă dragoste de muncă, deoarece altfel ne pierdem toată pofta de acțiune. In deosebi e vai nouă, preoților, dacă grăim unele ca acestea: Nu se mai poate face nimic! Chiar atunci e mai mult de făcut, când mai rău merg trebile. Vorbește, strigă, cere, imploară ca un Sf. Pavel, căci la ceva totuși o să se ajungă cu strigătul, cu rugăminte, cu implorarea. E mare pacoste că vrem să vedem numai decât isbândă strălucită după osteneala noastră. Aceasta doar e trufie din partea noastră. Nu-i destul, oare, dacă prin osteneala unei vieți întregi isbutim să împiedecăm săvârșirea fie și numai a unui singur păcat? Trebuie să ne îndemnăm unii pe alții, pentru că vai de noi preoții dacă ne împiedecăm unii pe alții și dacă, în loc să biruim, numai ne văicărăm. Credem că ponoasele acestora isvorăsc din zelul pentru mărirea lui Dumnezeu, când, în realitate, cauza lor e numai trândăvia, pentru că am vrea să scăpăm de oboseli. Să ne spunem păsurile, dar în rugăciuni fierbinți, înaintea lui Dumnezeu, rugându-l să aibă milă de poporul său. Căderea lui au promovat-o și păcatele noastre, pentru că dacă se strică sarea, la ce-i mai folosește? Noi, preoții, trebuie să îndreptăm toate acestea, dar nu cu văicăreli, ci cu osârdie apostolică“.

Minunate observații pentru orice vremuri. Dar mai cu seamă pentru cele ca ale noastre. Slujitorii altarelor Bisericii Române Unite e de neînchipuit să nu le prindă tâlcul. Și e de necrezut că nu ar trage și pentru practica pastorală învățămintele ce se desprind din ele. — Lumea le urmărește vorba și pilda și nu peste mult o să ajungă atât acțiunile cât și omisiunile, pe cântarul vrednicilor, când ar fi rușine și jale să fie aflat careva cu lipsă la datorie, în zilele hotărâtoare de destinul viitor al Neamului și al Bisericii.

Ștefan cel Mare. S'a stins din viață la 2 Iulie 1504, spre cea mai simțită durere a moldovenilor săi buni de inimă și viteji în războaie. Și spre jalea a toată suflarea românească, fiind el cea mai curată și cea mai glorioasă întru chipare a stăpânitorului înțelept, energic și identificat întru toate cu neamul din care s'a plămădit și în fruntea căruia a stat. — Aniversara morții lui, aflând oștile române în luptă cu dușmanul care cutropise de mai bine de-un an moștenirea lui Ștefan cel Mare, a îndemnat pe d. ministru *M. Antonescu* să prindă linii vii și luminoase grandioasa figură a celui ce fusese așezat spre veșnică odihnă la Putna. — Dăm și noi portretul zugrăvit de d. M. Antonescu:

„Și-a cucerit Tronul prin luptă. Prin luptă dreaptă. Deaceea s'a numit „dreptate“, Lunca Siretului unde a fost uns Domn de mitropolitul Teoctist.

Și-a păstrat Tronul prin luptă. Intreaga lui Domnie a fost presărată de războaie. A zdrobit pe toți vecinii trufași și pe toți cei ce au stat împotriva rosturilor sale de Domn mândru, de Român stăpân. A rezemat Moldova pe o armată de temei și i-a așezat hotare sănătoase din Pocuția și Hotin până la Chilia, Cetatea Albă, dincolo de Nistru.

„La lucru de războaie, meșter era — zice cronicarul, — unde era nevoie însuși se vâra, ca văzându-l ai săi, să nu îndărăpeze și pentru aceia rar războiul de nu biruia“.

A făcut loc, prin luptă, Țării și Numelui său în istorie și în lumea creștină, războindu-se în Principe credincios cu necredincioșii, în veacul măreției otomane. „Faptele tale, în contra Turcilor infideli, au adus atâta faimă numelui tău și ești de toată lumea laudat“, i-a scris Papa Sixt IV.

A avut conștiința rostului românesc în lume și apostoliceii noastre misiuni de dig creștin în contra năvălitorilor. „Țara noastră este poarta creștinătății“, — scria el la 25 Ianuarie 1475, — „prea luminaților și pre puternicilor Domni a toată creștinătatea, cărora scrisoarea le va fi arătată, sau de care va fi auzit“... „Dar dacă această Poartă a creștinătății, care

este Țara noastră, va fi pierdută, — Dumnezeu să ne ferească de așa ceva — atunci toată creștinătatea va fi în mare primejdie“.

Așa a țesut Ștefan rostul nostru în lume.

A fost un Domn mare, neîntrecut, un român care ne-a deschis cu spada loc în istorie, întemeindu-și Sfânta Coroană a unui Ștefan care a cinstit creștinătatea fără trufie și fără scadențe.

Cinstirea morții lui slujește o sfântă Datină și o poruncitoare învățătură națională.

Dumnezeu a vrut, Români, ca azi în ziua marelui său sfârșit oștile regești, cărmuite de generalul Antonescu, să pornească o mare și sfântă luptă pentru Neam și pentru Rege, pentru Dreptate și Dumnezeu, cinstindu-i moartea. Azi, de sfântul lui sfârșit.. iar peste veacuri, încrustând hrisev în hrisevul vremii, biruința ce va să vină, cronicarul își va muia pana în bătrâna credință creștină și voivodă și va scrie:

Oștile românești ale Generalului au cucerit biruitoare pământul strămoșesc, cotropit de necredincioși în ziua de moarte a marelui Ștefan, reinviind neamul. Și „Poarta creștinătății“ a rămas nebiruită și semeată, semn al Domnului, al Dreptății nepieritoare“.

Destin mesianic

Există în națiunile mari, adânc sădită, conștiința vie a tragediei existențiale. isvorită din nesiguranța și insuficiența omenească, și sentimentul de permanentă participare la eterna devenire socială. Există în ele intuiția veșnicului provizorat al formelor de viață și o uriașă străduință de a crea pentru umanitate. Există în ele o înaltă tensiune, o nestăpănită dinamică, o anarhică neîmpăcare cu prezentul și o continuă sforțare de a cucui viitorul. De aici măreția epopeică a tragediilor existențiale și destinul lor mesianic. De aici intensitatea stilului lor de viață. Insfârșit, tot aici rezidă și capacitatea de muncă și spiritul de jertfă, ce se obiectivează într-o formulă de totală dăruire umanității și se ma-

FOIȚA „UNIRII“

Schisma lui Foție

de Pr. Dr. Ioan Stanciu

Preotul *Dr. Ioan Stanciu-Neunitul* dela Sibiu în „Religia strămoșească“ (ed. Sibiu 1938 p. 33-34) scrie: „Nu Foție ipocritul, intrigantul, cel mai viclean dintre toți oamenii cari figurează în istorie și care a tras pe sfoară pe toți, ci blândul, modestul, nepretențiosul și lipsitul de orice scădere omenească, *Papa dela Roma a provocat desbinarea*“. — Să precizăm, lăsând la o parte orice patimă sau preocupare:

1. Referitor la modul cum cazaacterizează omonimul meu pe Foție aște că nu este de parte de adevăr, căci cronicarul grec Constantin Manasses din sec. XII numește pe Foție: „răufăcător“ și „superb“ (vezi Compendium Chronicum n. 5160-5163,) iar cronicarul grec Efrem Monahul din sec. XIV scrie: „Bărbatul viclean și cu adevărat înșelător, laicul Foție, atunci primsecretar, care uzurpă patriarhatul ad-interim“. (vezi: Despre Patriarhii Constantinopolei n. 10015.)

2. Referitor la cine a provocat desbinarea, răspunde Niceta Nicenul, sec. XI-XII, în cartea sa „Despre schisma Grecilor“ la sfârșit:

„Consideră deci cum schismele arătate până aci, dela ai noștri au avut cauza“.

Așa scrie grecul Niceta Nicenul, care scrie adevărul. Fiindcă omonimului sibian îi place de Foție, ne place și nouă să restabilim adevărul în cauza lui Foție, pe bază de argumente istorice, cu deosebire grecești.

Genealogia Sf. Ignațiu

În 14 Iunie 847 a murit patriarhul Metodiu. Împărăteasa Teodora 842-856 a propus pe monahul Ignațiu, abatele mănăstirii sf. Saityr. Ignațiu era fiul împăratului Mihail I Rangabes (811-813), detronat de împăratul Leon V Armeanul (813-820) și călugărit cu forța în mănăstirea Proti sub numele de Atanasiu, cu cei doi copii ai săi: Teofilact și *Niceta (Ignațiu)*. Împărăteasa Procopia (soția lui Mihail I Rangabes) cu cele două fice: Gorgonia și Teofania încă au fost călugărite cu forța.

Hirotonirea patriarhului Ignațiu (Iunie 847). Intre episcopii prezenți era și Grigorie Asbestos din Siracuză Siciliei, pe care știindu-l Ignațiu vinovat de unele păcate, nu l-a tolerat la hirotonirea sa de episcop. Grigorie Asbestos a aruncat luminarea și l-a certat pe Ignațiu, zicându-i că intră în biserică nu ca păstor, ci ca lup. Grigorie Asbestos s'a făcut schismatic, atrăgând de partea lui și alți episcopi. El fusese excomunicat și de patriarhul Metodiu.

Sinodul constantinopolitan din 854

Patriarhul Ignațiu a adunat un sinod de episcopi, a condamnat și depus pe Grigorie Asbestos. Confirmarea sentinței sinodale a cerut-o dela Papa Leon IV (855-858), care de fapt a confirmat depunerea lui Grigorie Asbestos (vezi Epistola 6 a Papii Nicolae din 866 către Foție, și Epistola 10 către clerul Constantinopol și Epistola mitropolitului Sorian de Neo-Cezarea către Papa Ștefan VIII). Deci în acele vremuri încă patriarhul Constantinopolei cu tot sinodul său știa că Patriarhul dela Roma este capul suprem văzut al Bisericii catolice, sau universale.

Călugărirea împărătesei Teodora cu forța (856)

— „Mihail și Bardas trimițând pe Petrus, fratele lui, tunzându-o cu fiicele ei, exilează ad-interim în palatete dela Carthago iar după aceea nu numai odată, ci de repetate ori, fiind trimiși funcționari și luându-și averea lor de către stat, le-au silit să trăiască ca niște femei de rând și din popor, nu în mod regesc. Dar nu mult după aceea, Teodora a murit“ (v. Teofan C. Anale n. 22). Fiicele ei se numiau: Theclas, Anastasia, Ana, Petria, cheria (v. Gheorghe Monahul, Anale, n. 10015).

Exilarea patriarhului Ignațiu

— „În anul al șaptelea al împărăției lui Mihail, crescând foarte mult faima că Bardas

terializează în cultura și civilizația creatoare de progres universal.

În virtutea destinului mesianic, ce depășește sfera naționalului, prin continua sforțare de a învinge exigențele prezentului și a cuceri viitorul, națiunile mari devin lampadoforii omenirii, ce deschid și luminează cărări largi printre hățiturile întunecate ale vieții, micilor națiuni, popoare și altor colectivități sociale rămase în urmă. Ele le făuresc acestora din urmă armătura necesară în lupta vieții sociale, care nu e decât un fragment infinit de mic din marea devenire cosmică creiată de Dumnezeu.

În arena vieții sociale lupta e fără sfârșit, fără o posibilă echilibrare statică. Inchistarea în forme fixe e vremelnică, provizoriu definit în viața socială. Ea nu e decât o eternă devenire.

În această eternă devenire, națiunile mari sunt totdeauna prezente și mereu în frunte. Ele luptă cu toată puterea ființei lor, pentru cele mai înalte idealuri de libertate umană, de etică divină și socială, de cultură și civilizație și sunt mereu în căutarea celor mai desăvârșite forme de viață. Ele caută să smulgă clipei viitoare adevăratul sens și înțeles al vieții și orientarea cea mai adecvată, cea mai profitabilă. Dar, acest lucru nu este posibil fără o intuiție precisă a realităților și fără o conștiință vizionară a destinului lor mesianic. Națiunile mari au această intuiție a realităților și viziunea istorică a destinului mesianic ce-l au în lume, pe care-l verifică și justifică prin permanenta prezență în opera de creare și de protejire a valorilor materiale și spirituale și prin fermentul ce-l aduc în procesul de înnoire a formelor de viață socială.

În lumina adevărurilor de mai sus, așa vrea să situeze poziția națiunii noastre și ai destinului nostru mesianic.

Suntem azi la o răscruce în marea devenire socială. Niciodată istoria n'a înregistrat o bătălie mai crâncenă și de proporții atât de gigantice ca cea de acum. Națiunile bătrânei Europe s'au încleștat în iureșul surd

al luptei nebune, dusă pe viață și pe moarte, pentru triumful unei anumite concepții de viață. Două lumi, două doctrini sociale diametral opuse, își dispută întâietatea: naționalismul și comunismul. Deci, Europa de mâine va trebui să fie ori naționalistă, ori comunistă. Alte forme de viață intermediară sunt excluse, la fel ca și coexistența acestor două.

Nu este, însă, indiferent pentru națiunile Europei și chiar pentru omenire, care formă de viață va învinge.

Naționalismul este creștin,¹⁾ admite pe Dumnezeu și Biserica Lui, concepe pe om ca o entitate metafizică cu o trăire nu numai biologică, ci și spirituală, și cu o neîncetată tindere spre libertate și fericire. Comunismul, dimpotrivă, este ateu și materialist. Neagă existența divinității și a spiritului și îngrădește sborul spre libertate și fericire a individului. Acesta este înlănțuit de colectivitate în mod tiranic și își tărește existența biologică fără a fi animată de vreun ideal superior. De aceea, desamăgit de cele văzute în raiul bolșevic, André Gide în: „Intoarcerea din U. R. S. S.“ afirma atât de trist, că Stalin și comunismul n'a reușit decât să animalizeze individul. Este această animalizare cea mai abjectă degradare a demnității umane.

Iată de ce nu-i poate indiferentă victoria bătăliei cu proporții de mit și epopee, ce se desfășoară cu atâta amploare sub ochii ei.

Bătălia actuală angajază nu numai soarta națiunilor beligerante europene, ci într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, chiar soarta omenirii. Zarurile sunt aruncate și Marte pare a decide mai curând decât ne-am așteptat, de partea cui va fi victoria, de care va depinde noul stil de viață al societății de mâine.

Un fapt rămâne stabilit: la această răscruce în marea devenire socială, naționalismul s'a depășit, intrând maiestros în universalitatea și eternitatea umană.

¹⁾ Pilduitor este cel spaniol și cel portughez, legate de numele lui Franco, respectiv de al lui Oliveira Salazar. (N. R.)

Astăzi, când zorii acestei deveniri sociale încep să se arate, și la care națiunea noastră participă prin jertfa de vieți și sânge a celor mai aleși fii ai ei, se realizează și refacerea unității noastre naționale. Este aceasta o recompensă binemeritată a serviciilor aduse de națiunea noastră umanității.

Înfipti pe coamele Carpaților și pe Dunăre de Dumnezeu și de Traian, în trecut am înfruntat furia oarbă a năvălirilor barbare și am oprit pe Dunăre și Nistru hoardele păgâne. Am fost aici, în răsărit, pavăza culturii și civilizației apusene. În războiul trecut ne-am scăpat vecinul din ghiarele comunismului, măturându-l și de pe pământul străbun al scumpei noastre Basarabii până dincolo de Nistru. Astăzi, împlinind destinul nostru mesianic, suntem din nou în vâltoarea războiului împotriva comunismului păgân, pentru integritatea națională și pentru apărarea creștinismului, culturii și civilizației umane.

În lupta noastră sfântă și națională ne-am depășit și am împlinit destinul nostru mesianic cu al umanității, luptând pentru apărarea celor mai înalte valori universale. Biruința noastră și a aliaților noștri, va fi biruința crucii lui Hristos și a omenirii întregi,

Armatele noastre victorioase cari înaintează liberatoare peste pământurile voevodale ale Marelui Ștefan, împlinesc un destin mesianic. Dușmanii țării noastre și ai dreptății imanente dumnezeiești, trebuie să știe, că suntem o stâncă romană și creștină în răsărit, cu un destin mesianic, peste care nici odată nu se va trece!

Ștefan Pop

Insfârșit, și vești bune! De mai bine de un an, inimile noastre au sângerat neîncetat. Vecinul hain, și pasărea de pradă, care a fost Rusia Sovietică, s'a năpustit asupra Țării noastre și a rupt din trupul ei două hălci ștrășnice: Basarabia întreagă și o parte mare din dulcea Bucovina, vesela grădină a României. Și de atunci am suferit mereu și am rugat pe Cel de sus să aducă și ceasul întregirii hotarelor române sfâșiate de vrășmași în momente de slăbiciune a noastră.

Cezarul trăește în iubiri carnale cu nora sa, Endochia, Ignațiu patriarhul îl admonia mai des să înceteze cu păcatul. Bardas însă nu numai că nu se îndreaptă, ci se și înfurie împotriva patriarhului care se nizuia să-l îndrepteze și se ridică contra lui. Astfel patriarhul a respins odată pe Bardas când voia să primească sfintele Taine, fiind nevrednic de ele. Pentru acea faptă Bardas fiind rănit în suflet, a alungat pe sfătuitoarea sa din biserică și pe un necinstit și stricat și, ca să-l silească să abdice, îl supune la nenumărate chinuri. La predat lui Teodosiu numit Morus, lui Ioan Gorgonitas și lui Nicolae Scuteloptes, cari l-au închis gol în furtuna iernii în mormântul lui Copronim, în care loc, de puterea frigului și de ger, din cele interne și din intestine arunca purtătorii amestecat cu sânge. Însă astfel suferind chinurile, bărbatul foarte răbdător, n'a vorbit nimic rău contra Domnului. Astfel i-a trimis Domnul pe Constantin Armeanul care îi dădea oarecare ușurare, căci în absența răufăcătorilor oameni, îi aduce o sticlă cu vin, puțină pâine și fructe și scoțându-l din mormânt până când veneau ei, îi făcea suferința puțin mai ușoară. După ce cu acestea a chinuit Bardas Cezarul pe sfânt, fiindcă nu a putut obține dela el scrisoare de abdicare, a făcut patriarh pe Foție primsecretarul, după ce pe Ignațiu l-a exilat în insula Terebint, unde îl chinuia cu torture, cu nenumărate chinuri

și rele zilnic, în dorința să abdică din funcție. Apoi îl ducă legat în Hieria și îl închid în un grajd de capre. Apoi fiind dus în Promelon, Leo Lalacon i-a sfâșiat obrazul cu pumnii și cu pământul, încât i-a rupt cele două fălcii. Apoi legându-i picioarele cu drugi de fer ca la uci-gași, l-au închis în o închisoare mică și strâmtă; iar după puține zile l-au închis legat în lanțuri în închisoarea numită Numeros. Apoi fiind exilat în insula Mytilene, pe unii mitropoliți i-a omorât în închisori, iar pe alții în altfel (vezi Simeon Magistrul sec. X, în Anale c. IV n. 30-31 și Genesisius † 959 cartea IV. a Impăraților și Gheorghe Monahul, s. X, Anale n. 20).

Bardas înșală pe ceilalți episcopi

— „Însă fiindcă unii episcopi se împotriveau și obiectau că pedeapsa aruncată asupra lui (Ignațiu) și porunca departe de a fi dreaptă, orice s'ar întâmpla, ei amenințau că pe nici un altul ei nu vor primi, dacă mai întâi nu va fi separat și de biserică. De aceea pe fiecare, separat și în secret, chemându-l la sine, atât promitea, cât și da ceva nu puțin și de disprețuit, numai ca să se despartă de Ignațiu, iar scaunul Constantinopolitan dându-l tuturor, învingându-i prin ambiție și glorie și neavând ei nici un motiv să se opună pentru dreptul egal, pe fiecare l-a sfătuit că regele va îndeplini ceea ce a promis, trebuind

însă ei să păstreze ceea ce este de ordinea demnității și cinstei; nu îndatăce va merge, să consimtă a primi oferta, ca împăratul să rămână, a zis. admiratorul virtuții voastre peste măsură. Astfel unul fiecare fiind chemat, nu împreună, ci separat, i-a sfătuit să nu se precipiteze îndată asupra demnității. Astfel aceștia prin o singură propunere fiind rugați și refuzând, ei pe ei s'au arătat imprudenți, căci aprinși de iubirea gloriei, și-au făcut pierderea virtuții, nici nu au câștigat gloria, fiindcă nu cum trebuie și din motiv cinstit, ci cu viclenie au prezentat cauza lui Ignațiu. Astfel după ce aceștia au arătat că au suferit ceva omenește de înțeles, au fost înșelați, iar scaunul Constantinopolei se dă lui Foție, bărbatului renumit în înțelepciune, în funcție profană și în demnitatea de primsecretar.“ (vezi Teofan C. Anale c. IV n. 31-32).

Hirotonirea lui Foție (20-24 Dec. 848). A fost hirotonit de schismaticul Grigorie Asbesta din Siracusa Siciliei.

Genealogia lui Foție

Tatăl său a fost spătarul *Sergiu*, care a intrat în o mănăstire, de unde a răpit și a desbrăcat o călugăriță și și-a făcut-o soție, *Irina* (v. Simeon Magistrul, Anale, n. 29-30). „Acest Foție a fost fiul spătarului *Sergiu* *Sergiu* fiind născut din neam păgân, năvălind în o mănăstire de femei, de unde

Acel ceas a sosit. Bucovina și Basarabia sunt iarăși în întregime ale noastre. Comunicatul Nr. 4, din 6 Iulie 1941, al Comandamentului forțelor române din România comunică:

„Acțiunea împotriva forțelor sovietice continuă cu succes pe tot frontul. Bucovina a fost eliberată.

Primele noastre unități au intrat în Cernăuți în seara zilei de 5 Iulie. În Basarabia trupele germano-române continuă înaintarea.

Pe Prutul inferior din Delta Dunării, operațiunile sunt în curs. Au fost distruse doua nave sovietice.

Aviația a acționat în special asupra comunicațiilor inamicului. Pe frontul român au fost distruse 121 de avioane inamice, dintre cari 74 de către aviația și a. c. a. română. Am pierdut nouă avioane. Escadrila 53 de vânătoare, comandată de căpitanul Georgescu Emil, a ajuns la a 23 victori, fără nici o pierdere.

În ziua de 9 Iulie 1941, Agenția D.N.B. anunță și ea din Berlin:

„Sub comanda generalului Antonescu, trupele germano-române au înaintat, în ziua de 7 Iulie, împotriva liniilor sovietice ale Nistrului inferior. Ele au obligat, în lupte înverșunate, trupele inamice să dea înapoi până dincolo de Basarabia cedată Uniunii Sovietice.

Ajungând pe cursul inferior al Nistrului, trupele învingătorului general Antonescu, au atins fostele frontiere ale României.

Dumnezeul Părinților noștri a avut milă de noi. Acelaș Stăpân Atotputernic să verse până în sfârșit, tărie în brațele bravilor noștri ostași și să acopere cu glorie steagurile Patriei Române! Ca să putem cuceri tot ce avem de cucurit.

Pentru cetitorii „Unirei Poporului.” Rugăm pe Cucernicii Preoți, să binevoiască a aduce la cunoștința cetitorilor „Unirei Poporului” că, din cauza lipsei de hârtie, numărul de Duminecă, 13 Iulie, n'a putut apărea. Hârtia e comandată, încă din Mai, însă, din cauza împrejurărilor grele de astăzi, n'a sosit nici până astăzi, oricât am urgitat-o. — Redacția și Administrația „UNIRII POPORULUI.”

răpind o călugăriță și desbrăcându-o de veșmânt, și-a făcut-o soție. După un timp oarecare s'a întâmplat că sfântul Mihail de Sinada, amicul lui Sergiu, a intrat în casa lui și privind pe soția lui gravidă cu o față de om indignat ca și cum ar fi avut de gând să o lovească, a ridicat asupra ei bastonul, zicând astfel: „S'ar afla, oare, cineva, să o poată ucide, pe ea împreună cu copilul pe care l-a conceput? Căci o văd pe ea o a doua Evă, purtând un șarpe în pântec și copilul de gen masculin. Și pe acesta, din permisiunea lui Dumnezeu, îl văd că va fi patriarh și că va disprețui crucea prețioasă și care trebuie onorată cu toată venerațiunea; și el se va pleca spre fărădelege și pe mulți îi va duce la batjocura crucii fiind călcată religia și pe mulți îi va exclude dela împărăția cerurilor în variate moduri prin înșelăciunile sale”. Cătră care a zis Sergiu: „Dacă astfel va fi el, îl voi ucide împreună cu mama lui”. Căruia i-a răspuns sfântul: „Nu vei putea împiedeca ceea ce este din permisiunea lui Dumnezeu. De aceea fește-te!” Apoi după ce s'a născut, fiind chemat Iacob egumenul mănăstirii Maximina, mama s'a aruncat la picioarele lui scăldată în lacrimi ca să-l boteze. Căci zicea: pe când eram gravidă, am văzut în vis că un diavol a ieșit din mine după ce pântecul a fost deschis. Chiar și sfântul confesor Hilarion al mănăstirii

Știri mărunte

Convenție între Sf. Scaun și Spania. Se știe că în repetate rânduri generalisimul Francó a declarat că vrea să redea Spaniei adevărata sa fizionomie de națiune catolică, credincioasă vechilor ei tradiții religioase. Deja de mai multă vreme s'au luat măsuri de îndreptare a legislației potrivnice Bisericii, abolindu-se în 1938 căsătoria civilă, reintroducându-se învățământul religios în școli, recunoscându-se în 1939 cinurilor călugărești situația de drept de care se bucurau și mai înainte și acordându-se clerului și bisericilor ajutoare largi din partea statului. În ultima vreme între Sf. Scaun și guvernul spaniol au început conversații pentru încheierea unei convenții, care să reglementeze relațiile dintre cele două puteri. După discuții îndelungate convenția a fost semnată în 7 Iunie și că de curând va fi semnat un concordat, care se va inspira din dorința guvernului „de a restaura sentimentul catolic al glorioasei tradițiuni naționale”.

Al IX congres euharistic național din Statele Unite s'a ținut în 23-26 Iunie la San Paolo din statul Minnesota în prezența a peste 130.000 pelerini veniți din toate părțile Americii, între care foarte mulți tineri din asociațiile catolice. Legat papal a fost cardin. Dougherty, arhiep. Filadelfia. La sfârșitul congresului S. Sa Pius al XII-lea a adresat un radio-mesaj, la urma căruia a împărtășit tuturor binecuvântarea apostolică. Congresul a studiat cele mai actuale probleme: Jertfa lui Hristos și jertfa personală, Jertfa liturgică, Literatura imorală și cinematograful păcătos, Intemperanța și alcoolismul ș. a. și de sigur efectele sale binecuvântate nu vor întârzia să se vadă în întreaga republică înstelată.

Preoți catolici masacrați. După informațiile agenției „Rador”, numărul preoților catolici dispăruți în Țările Baltice de când s'au instăpănit acolo bolșevicii se ridică la 583. Care va să zică e cu mult mai mare de cum se credea la început, când se vorbea de 350 preoți catolici dispăruți. Asasinii înșiși recunosc că au ucis 17. Acum se caută locurile unde au fost îngorpați.

Pentru săracii lui Hristos. Săraci există pretutindeni, dar mai ales în orașele mari numărul lor e foarte mare, iar sărăcia deasemenea. În multe locuri însă mila creștină le vine într'ajutor, alinându-le întru cât se poate suferințele. La Roma așa numitele Dame della carità (Damele de caritate) îmbărbătate de cel mai creștinesc ideal, cerșesc din ușă în ușă pentru săracii lui Hristos, și apoi cu ce adună ajută tot anul familiile mai lipsite. În anul trecut (1940) au strâns peste 1 milion și ju

Dalmata mi-a zis că eu port în pântec pe satana în trup de om. Acesta deci a botezat copilul primit, numindu-l Foție și zicând: poate va trece dela el mânia lui Dumnezeu. Iar Sergiu tatăl lui văzând ceva semn pe el a zis: Nu cumva oare soția mea știa că ea este călugărița care la Ebrei era așteptată să nască pe Antierist? Însă fiindcă părinții erau iubitori, de călugări, soția bucuroasă primindu-i, îi ruga să facă rugăciuni pentru ei și pentru Foție. Pe acesta încă de mic copil, când tatăl l-a dus la sfântul Ioaniciu din muntele Olimp, îl ruga să se roage pentru ei, căruia acesta îndată răspunzându-i, a zis: *Foție să cunoască căile tale Doamne, nu se îndeamnă.* Cătră care Sergiu mari suspine scoțând, a zis: De ce ai zis aceasta? Bătrânul a răspuns: Cele ce va face acesta, îți fac cunoscut. Atunci Sergius acoperindu-și capul cu cenușe, s'a coborât din munte.

Notă. Sf. Mihail, episcop de Sinada, are sărbătoare în 23 Mai. Sfântul Hilarion egumenul mănăstirii Dalmata are sărbătoarea în 6 Iunie, născut în 775 și mort în 845. Sfântul Ioaniciu din Olimp are sărbătoarea în 4 Noiembrie. S'a născut în 754 și a murit în 846. Dar Grecii au pus între sfinți și pe Sergiu cu Irina la 13 Mai, ea și pe Foție la 6 Febr.

mătate lire (cam 15 milioane lei), din care s'au ajutat 1500 familii sărace. De multe ori reușesc să întoarcă la Hristos multe suflete, care de mult îl părăsiseră, făcând bine nu numai trupului, dar și sufletului. Dragostea lui Hristos toate le încearcă.

Din minunile harului. Din Madrid se anunță că printre noii leviți care au fost ridicați la treapta preoției, se află și Manuel Garcia Morente. Acesta fusese profesor universitar și decan al universității din Madrid la facultatea filozofico-literară, fiind în același timp unul dintre cei mai fanatici partizani ai educației libere, sau a educației fără Dumnezeu, contribuind, între altele, la izgonirea iezuiților din Spania și a celorlalți călugări din învățământ. În urma războiului deslănțuit de comuniști în Spania și-a dat seama de greșala sa și convingându-se că ruinele și jalea sămănate de acea sfășiere dintre frați nu era altceva decât rodul educației libere, atins de harul divin s'a reîntors la Dumnezeu, a intrat în seminar, s'a hirotonit preot și de pe catedra de etică dela aceeaș facultate propovăduiește astăzi adevărata educație, care de sigur va reforma în întregime nobila națiune spaniolă, punându-o la locul de frunte între popoarele catolice.

Anunț școlar

La școala inferioară de agricultură din Turda, se primesc 40 de elevi în cl. I-a și câte 10 în clasele II-a și a III-a pentru anul școlar 1941-1942.

Pentru cl. I-a se primesc elevi absolvenți ai cursului primar complet, iar pentru clasele a II-a și a III-a se primesc elevi prin transferare dela alte școli similare.

Elevii sunt bursieri și solvenți. Taxa de solvență este de 3000 lei anual. Durata cursurilor este de 4 ani. Sunt vacante: 10 burse oferite de către „Federala cooperativă Zorile din Turda”. — 30 burse oferite de școală, sau alte instituții: camere agricole, județe sau comune, care ar dori să ajute la formarea de plugari luminați. Inscriserile se fac până la 20 Septembrie 1941. Doritorii pot cerere proiecte dela școală. *Diracțiunea*

Spitalul de Stat Târnăveni jud. Târnava Mică

Nr. 947-1941

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 4 August 1941, ora 11 dim se va ține în Cancelaria Spitalului de Stat Târnăveni a 3 a licitație publică, prin strigare, pentru vinderea unui cal murg talia 1.64 etatea 18 ani.

Prețul de strigare va fi 2000 lei.

Licitația fixată pentru ziua de 3 Iulie nu s'a ținut din lipsă de concurenți.

Târnăveni, la 3 Iulie 1941.

Medic primar Dir.
Dr. Ioan Dumitrescu

Administrat
Ioan Pop

Nr. 46-1941

Publicație de licitație

Parohia gr. cat. Ormeniș, dă în lucrare rectificarea bisericii deteriorată și publică concurs pentru reconstruirea ei, care va ține la ziua de 20 Iulie 1941 orele 2. p.m. în comuna Ormeniș (jud. Alba), protopopiatul Aiud. Proiectul și caetul de sarcini se pot vedea în orice timp la curatorul primar din Ormeniș. Comitetul își rezervă dreptul ca în caz că nu vor fi concurenți să dea lucrarea pe bună învoială.

Ormeniș, la 7 Iulie 1941.

Curator prim
Florian Cristea

paroh
Ioan Corbiș